

Välkommen till en lektion i Taluppfattning!

Läs nedan hur du går tillväga för att arbeta med lektionen.

Sidorna 5-10 från Grundboken och sidorna 23, 30 och 57 från Lärarhandledningen följer på nästa sida.

Förberedelser för läraren

Dela ut sidorna 5-10 så att var och en har en uppsättning.

Dela ut fördiagnosen.

Ta fram en tärning.

Genomförande

1. Inled med att diskutera målen på sidan 5. Vad är en tallinje? Vad betyder addition? Subtraktion? Ett annat ord för multiplikation?

2. Låt de studerande göra fördiagnos 1.

3. Spela "Största möjliga tal".

Anvisningar: Läs talen, diskutera skillnaden mellan siffra och tal. Repetera positionssystemet och platsvärden. Visa olika tallinjer.

4. Arbeta med boksidorna 6-10. Den studerande väljer själv om hon/han vill börja på A- eller B-nivån. Om hon/han är osäker är det lämpligt att börja med A-uppgifterna. Önskvärt är att göra alla A-uppgifter och några B-uppgifter eller alla B-uppgifter och några C-uppgifter. Behövs ytterligare träning på att skriva tal finns "Arbetsblad 1".

5. De som behöver ytterligare övning på att skriva tal kan gå in på

www.liberonline.se/glosmaskin/mattemaskin

1

Tal och räkning

-
- När du har arbetat med det här kapitlet ska du
- kunna läsa och skriva tal inom talområdet 0–100 000
  - kunna läsa av tal på en tallinje
  - kunna använda miniräknaren
  - kunna räkna addition, subtraktion, multiplikation och division i huvudet och med olika skriftliga metoder

5

1.1 Siffror och tal

Som du vet har vi tio *siffror*.

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 och 9

Med dessa tio siffror kan du skriva hur många *tal* som helst. 5, 20, 447, 3 108 och 4 202 är exempel på tal.

Platsvärde

En siffras värde beror på vilken plats den har i talet – *platsvärde*.

I talet 15 648 har siffrorna följande värden:

10000	1 är tiotusentalssiffran och har värdet 10 000
5000	5 är tusentalssiffran och har värdet 5 000
600	6 är hundratalssiffran och har värdet 600
40	4 är tiotalssiffran och har värdet 40
8	8 är entalssiffran och har värdet 8

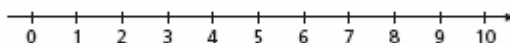
Utvecklad form

Du kan skriva alla tal i *utvecklad form*.

$$15648 = 10000 + 5000 + 600 + 40 + 8$$

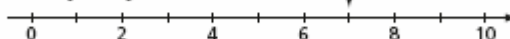
Tallinjen

Tal kan markeras på en *tallinje*.

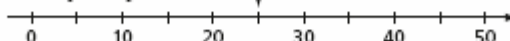
Man behöver inte skriva ut alla talen på tallinjen.

Pilen pekar på talet 7.

Här är vart femte tal mellan 0 och 50 markerat.

Pilen pekar på talet 25.

Skriv talen med siffror.

- a) tvåtusen trehundra fem
- b) tjugofemtusen åttahundra
- c) etthundratusen

Svar: a) 2305   b) 25800   c) 100000

Vilket värde har siffran 4 i de här talen?

- a) 2 349
- b) 45 068
- c) 54 221

Svar: a) 40   b) 40000   c) 4000

Skriv talen i utvecklad form.

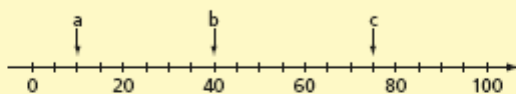
- a) 3 258
- b) 62 034
- c) 20 507

Svar: a) $3258 = 3000 + 200 + 50 + 8$

b) $62034 = 60000 + 2000 + 30 + 4$

c) $20507 = 20000 + 500 + 7$

Vilka tal pekar pilarna på?

Svar: a) 10   b) 40   c) 75

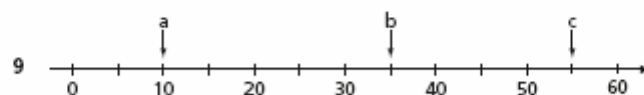
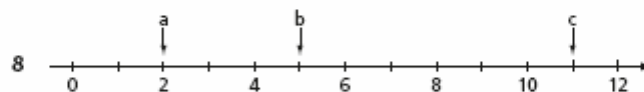
Vilket tal ligger mitt emellan 20 och 40?

Svar: 30

A

- 1 Skriv talen mellan 996 och 1 003.
- 2 Vilket tal kommer närmast före?
a) 200   b) 910   c) 6 190
- 3 Vilket tal kommer närmast efter?
a) 671   b) 299   c) 1 000
- 4 Vilket värde har siffran 6 i talen?
a) 3 562   b) 4 619   c) 65 321
- 5 Vilket tal ska stå i rutan?
4   8   12   20   24
- 6 Skriv talen i utvecklad form.
a) 184   b) 5 749   c) 6 309
- 7 Skriv talen med siffror.
a) sextiofyra   b) femhundra nitton   c) sjutusen

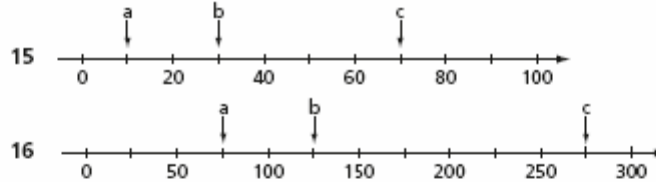
Vilka tal pekar pilarna på?

B

- 10 Skriv talen med siffror.
a) åttahundratrettiosex   b) tjugofyratusen
- 11 Skriv talen i utvecklad form.
a) 937   b) 7 205   c) 16 004
- 12 Vilket värde har siffran 3 i följande tal?
a) 2 138   b) 32 129   c) 83 671
- 13 Skriv talen i storleksordning med det största talet först.
1 190   1 109   1 901   1 199   1 099
- 14 Vilket tal kommer närmast före?
a) 6 000   b) 1 020   c) 10 100

Vilka tal pekar pilarna på?

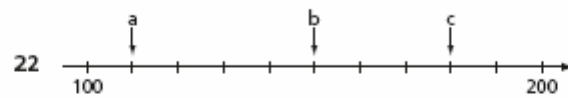
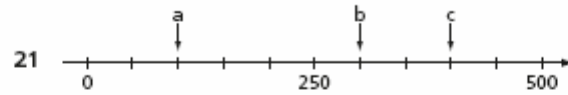

- 17 Vilket tal ligger mitt emellan 35 och 45?
- 18 Skriv med siffrorna
a) ett tal som är så stort som möjligt
b) det tal som är närmast 30 000
- 19 Skriv det tal som är 1 000 mindre än
a) 19 275   b) 70 050   c) 100 000
- 20 Vilket tal ska stå i rutan?
35   33   30   26   **P**   15

Vilka tal pekar pilarna på?

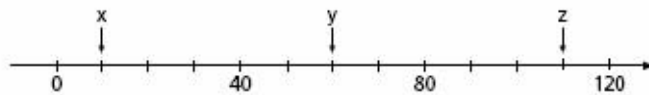
- 23 Vilket tal ligger mitt emellan talen
a) 9 och 13   b) 50 och 100   c) 200 och 500
- 24 Vilket årtal ligger mitt emellan åren 1860 och 1960?
- 25 Vilket tal ska stå i rutan?
10   12   16   22   40
- 26 Mesfin har vunnit en halv miljon kronor.
Han köper en ny bil för 200 000 kr.
Hur mycket pengar har han sedan kvar?

- 27 Hur många fyrsiffriga tal som innehåller siffrorna 1, 3, 4 och 7 finns det?

Skriv talen med siffror.

- 1 a) åttahundra fem
 b) tretusen sjuhundra femton
- 2 a) Vilka tal pekar pilarna på?
 b) Vilket tal ligger mitt emellan 80 och 90?
 c) Vilket tal ligger mitt emellan 30 och 60?

- 3 a) $2\,565 + 3\,000$ b) $1\,430 - 500$
- 4 a) $37 \cdot 100$ b) $1\,000 \cdot 24$
- 5 a) $\frac{150}{10}$ b) $\frac{19\,000}{1\,000}$
- 6 a) $6 \cdot 200$ b) $50 \cdot 50$
- 7 a) $\frac{1\,500}{500}$ b) $\frac{1\,600}{40}$
- 8 a) $256 + 307 + 211$ b) $408 - 142$
- 9 a) $3 \cdot 258$ b) $607 \cdot 4$
- 10 a) $\frac{6\,105}{5}$ b) $\frac{2\,142}{7}$

JAG ÄR
SÄKER OSÄKER

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

NAMN: _____

Skriv talen med siffror

- 1 Femtio _____
- 2 Tvåhundratolv _____
- 3 Etthundra fem _____
- 4 Femtusen sjuhundra _____
- 5 Femtusen sjuttio _____
- 6 Tvåtusen sju _____
- 7 Tretusen sexhundra tjugo _____
- 8 Niotusen elva _____
- 9 Åttatusen trehundra fem _____
- 10 Tolvtusen _____
- 11 Trettiosex tusen fyrahundra elva _____
- 12 Tiotusen etthundra ett _____
- 13 Sjuttontusen femtio fem _____
- 14 Niotusen två _____
- 15 Tjugofemtusen åttahundra nio _____
- 16 Sjuttontusen tolv _____
- 17 Fjortontusen trehundra _____
- 18 Åttiotretusen femtio fem _____
- 19 Nittiotusen niohundra ett _____
- 20 Tjugotvåtusen fyra _____
- 21 Sextusen femtio två _____
- 22 Tiotusen trehundra _____
- 23 Femtontusen tvåhundra åtta _____
- 24 Fjortontusen fyrtio fyra _____
- 25 Tiotusen ett _____